

DOSSEIER**HBVL****SPOORLIJN TUSSEN STEENKOOLMIJNEN**

Kolenspoor biedt toekomstkansen voor Limburg

ROTTERDAM - De Vlaamse overheid heeft het kolenspoor geselecteerd als strategisch project. Dat betekent dat Ruimte Vlaanderen er alles aan zal doen om nieuwe ontwikkelingen te ondersteunen op strategische plaatsen langs het traject van de vroegere spoorlijn tussen de steenkoolmijnen. Men mikt vooral op projecten rond koolstofarme, duurzame energie. Dit najaar wordt het strategisch project officieel gelanceerd en volgend voorjaar komt er een feestelijk publieksevenement. Wij kregen al een voorproefje op de internationale architectuuriënnale in Rotterdam waar een seminarie gehouden is over het kolenspoor.

De tweejaarlijkse architectuurtentoonstelling in Rotterdam staat dit jaar in het teken van nieuwe economie. Na de sluiting van Ford Genk ging de Vlaamse administratie van ruimtelijke ordening op zoek naar nieuwe mogelijkheden voor gebiedsontwikkeling in Limburg. In het territoriale ontwikkelingsprogramma T.OP Limburg krijgt het voormalige kolenspoor een cruciale plaats.

“Vroeger was het kolenspoor het verbindend element tussen de mijnsites”, zegt secretaris-generaal Peter Cabus van Ruimte Vlaanderen. “Vandaag zoeken we een nieuwe toekomst voor dit tracé, als drager van een productief energielandschap, met respect voor de historische context en de cultuur.” Ruimte Vlaanderen verzamelt alle informatie over de transitietrajecten op www.toplimburg.be.

Het kolenspoor moet een nieuwe impuls geven aan onze regio en een voorbeeld zijn voor de ruimtelijke ordening in Vlaanderen. Zeer grote verwachtingen. Maar begin jaren '90, na de sluiting van de laatste steenkoolmijn, waren er al eens plannen om het kolenspoor als verbindend element voor nieuwe ontwikkelingen in de

mijngemeenten op de kaart te zetten. Het project werd toen gedragen door de mijngemeenten zelf. Er waren zelfs twee kolensporenfeestivals. Maar het kolenspoor geraakte nooit echt uit de startblokken...

Van Beringen tot Maasmechelen

Het grote verschil is dat er nu al heel wat projecten zijn ontwikkeld op en rond de mijnterreinen en dat het kolenspoor de volle Vlaamse en provinciale steun krijgt. De provincie en de stad Genk krijgen van Vlaanderen samen 300.000 euro. In eerste instantie wordt een projectcoördinator aangehouden voor de komende drie jaar. De bestaande projecten zijn ook allemaal geïnventariseerd en met de kennis van UHasselt verwerkt in een bewegende projectie die de kijker onderdompelt in het kolenspoor.

“We hebben het hele kolenspoor van Beringen tot Maasmechelen met een drone in beeld gebracht”, zegt Jan Boelen (Z33). “De sleutelfiguren rond het kolenspoor komen in de projectie aan het woord en er zijn al 38 projecten opgezet. Een soort van Wikipedia, zeg maar, voor het kolenspoor. Vanaf het najaar kan iedereen zijn project er nog

We zoeken een nieuwe toekomst voor het kolenspoor, met respect voor de historische context en de cultuur

Peter Cabus
Secretaris-generaal
Ruimte Vlaanderen

aan toevoegen.” De installatie met 270 graden-projectie staat nog tot 10 juli in Rotterdam. Op de website projectkolenspoor.be kunt u ze eveneens ontdekken.

De zoektocht naar nieuwe projecten gebeurt tot nu toe met workshops en studieopdrachten voor landschapsarchitecten en stedenbouwkundigen. Tijdens het Limburg-seminarie in Rotterdam zijn er een paar toegelicht. Beleven, circulaire economie en innovatie zijn de sleutelbegrippen.

Computergame Minecraft

Wat er zeker komt, is een computer-game om de jeugd bij het kolenspoor te betrekken. “Het Italiaans bureau Space Caviar heeft een kolenspoor-omgeving gecreëerd in het populaire spel Minecraft”, zegt Jan Boelen. “Met dit spel willen we de jongeren laten nadenken over hun toekomst. Dat gebeurt in de vorm van een virtuele competitie tussen jongeren uit de verschillende mijngemeenten. Een beetje zoals de voetbalploegen van de mijnen vroeger. Trouwens, ook veel volwassenen zijn met Minecraft bezig. De eerste Minecraft-cup wordt in het voorjaar van 2017 georganiseerd tijdens een publieksevenement voor het kolenspoor.”

Fietsroute Mine Trail

Ook een certitude is Mine Trail, een fietsroute van 75 kilometer langs of op het kolenspoor. Toerisme Limburg is het hele traject in kaart aan het brengen en zoekt uit waar de knelpunten zijn. Ward Verbakel van Plusoffice-architecten heeft al een visie uitgewerkt. De mijnroute moet in eerste instantie de troeven van het bestaande fietsruitenetwerk verbinden met het mijnernetwerk. Maar er komt meer. “Op een aantal strategische plekken worden een aantal grote installaties toegevoegd”, zegt Verbakel. “Zo denken we

Na de sluiting van **Ford Genk** is ook Ruimte Vlaanderen, de administratie van ruimtelijke ordening, op zoek gegaan naar nieuwe toekomstkansen voor Limburg. Het kolenspoor heeft volgens Ruimte Vlaanderen de potentie voor nieuwe ontwikkelingen.

Door **Guy THUWIS**

Toekomstbeeld van het natuurpark vlak bij industrieterrein Centrum-Zuid in Houthalen. FOTO: OSA KU LEUVEN